

Тетяна МАРШАЛ,
orcid.org/0009-0005-8634-9928
асистент кафедри іноземної філології та бізнес-комунікацій
Університету Короля Данила
(Івано-Франківськ, Україна) tetiana.marschal@ukd.edu.ua

ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ УСНОГО ТА ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

Статтю присвячено комплексному дослідженню прагматичних аспектів усного та письмового перекладу як одного з ключових чинників забезпечення ефективної міжкультурної комунікації в сучасному глобалізованому світі. У центрі уваги перебуває переклад як багатомірний комунікативний процес, що виходить за межі суто лексико-граматичного відтворення тексту оригіналу та передбачає урахування інтенції мовця, соціокультурного контексту, жанрово-стилістичних норм і очікувань адресата. Прагматичний підхід до перекладу розглядається як методологічна основа, що дозволяє забезпечити функціональну відповідність між оригінальним і перекладеним текстами.

Актуальність проблеми зумовлена тим, що в теорії та практиці перекладознавства прагматичні чинники нерідко залишаються недостатньо систематизованими, тоді як їх ігнорування призводить до зниження комунікативної ефективності перекладу, виникнення непорозумінь між учасниками комунікації та втрати прагматичного потенціалу тексту оригіналу. Особливою гостротою ця проблема набуває у зіставленні усного та письмового перекладу, оскільки різні умови їх здійснення зумовлюють специфічні підходи до прагматичної адаптації та оцінки перекладацьких рішень.

Метою статті є комплексний аналіз прагматичних аспектів усного та письмового перекладу з метою визначення їхньої ролі у досягненні комунікативної адекватності та функціональної еквівалентності перекладеного тексту. У роботі розглянуто традиційні підходи до трактування прагматики перекладу, зокрема з позицій передання прагматичних значень мовних одиниць, розуміння перекладу як прагматичної задачі конкретного комунікативного акту та необхідності прагматичної адаптації задля забезпечення рівності комунікативного ефекту в оригіналі й перекладі.

Узагальнені результати дослідження свідчать про те, що прагматична компетенція перекладача є визначальним чинником якості перекладу незалежно від його виду. У письмовому перекладі прагматичний аспект реалізується переважно через плановану адаптацію тексту до норм мови перекладу, жанрових конвенцій і фонових знань цільової аудиторії. В усному перекладі, навпаки, прагматична адекватність досягається в умовах часових обмежень і безпосередньої комунікації, що зумовлює необхідність оперативних трансформацій, узагальнень і перефразувань. Обґрунтовано положення про те, що прагматична норма перекладу має ситуативний характер і може підпорядковувати собі інші перекладацькі норми, зумовлюючи допустимість відступу від максимальної еквівалентності заради досягнення поставленої комунікативної мети. Зроблено висновок про визначальну роль прагматичного підходу у формуванні перекладу як ефективного засобу міжкультурної взаємодії.

Ключові слова: прагматика перекладу, усний переклад, письмовий переклад, прагматична адаптація, комунікативна адекватність, перекладацька норма.

Tetiana MARSCHAL,
orcid.org/0009-0005-8634-9928
Lecturer at the Department of Foreign Philology and Business Communications
King Danylo University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) tetiana.marschal@ukd.edu.ua

THE PRAGMATIC ASPECTS OF INTERPRETING AND TRANSLATION

The article is dedicated to the comprehensive study of the pragmatic aspects of interpreting and translation as the two are the key ingredients of effective intercultural communication within the context of contemporary globalisation. The heed is paid to the multi-facet functional nature of interpreting and translation since the latter as well as the former are greater than the mere lexical and grammatical renditions of a source text; they consider a speaker's intentions, social and cultural context, generic as well as stylistic norms, and a recipient's expectations. The pragmatic approaches to interpreting and translation are viewed as the fundamentals which provide for the functional correspondence between the original and its rendition.

The subject matter is topical since the translation studies may under-systematize the pragmatic factors; once being neglected, they may well reduce the communicative efficacy of either interpreting or translation, cause misunderstandings between the interlocutors, and deprive the original of any pragmatic potency. It is especially apparent whilst interpreting and translation are juxtaposed: The difference in settings affects the approaches to pragmatic adjustments and post-translation assessment.

The objective of the article is to comprehensively analyze the pragmatic aspects of interpreting as well as translation and thus define their part in achieving functional adequacy and functional equivalency. The article deals with the

traditional approaches to pragmatics interpretations accentuating the pragmatic meanings of the lexical units, viewing translation as a pragmatic attempt to assist a certain communication, and considering the necessity to pragmatically adapt the rendition due to invoked communicative effect.

The research summary proves that the translator's pragmatic competence is detrimental to the rendition quality in spite of its type being implied. While translating, the translator intends to adapt the text to the norms of the target language, generic conventions, and background knowledge – it eventually allows him/her to perform the pragmatic tasks. By contrast, while interpreting, the interpreter deals with time limitations, direct communication, swift transformations, generalization, and paraphrasing – it ultimately allows him/her to achieve the pragmatic adequacy. The article argues that the pragmatic norm of interpreting and translation is rather occasional and may affect the other translation norms; it ponders over the permitted inaccuracies versus full equivalency and prioritizes the communicative function. The article concludes that the pragmatic approach is determinative while defining translation as the effective means of intercultural interaction.

Key words: translation pragmatics, interpreting, translation, pragmatic adaptation, communicative adequacy, and translation norm.

Постановка проблеми. У сучасних умовах активної міжкультурної комунікації переклад відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного обміну інформацією між представниками різних мовних і культурних спільнот. Зростання обсягів міжнародного співробітництва, глобалізаційні процеси та розвиток інформаційних технологій суттєво підвищують вимоги до якості усного та письмового перекладу. Водночас практика перекладацької діяльності свідчить, що зосередження виключно на лексико-граматичній точності не гарантує досягнення комунікативної адекватності перекладу, оскільки ігнорування прагматичних чинників може призвести до спотворення комунікативного наміру автора та зниження ефективності спілкування.

Проблема полягає в тому, що прагматичні аспекти перекладу, зокрема орієнтація на адресата, урахування соціокультурного контексту, комунікативної мети висловлювання та очікуваного прагматичного ефекту, часто залишаються недостатньо систематизованими як у теоретичних дослідженнях, так і в перекладацькій практиці. Особливо гостро ця проблема проявляється у зіставленні усного та письмового перекладу, де різні умови реалізації комунікації зумовлюють відмінні підходи до прагматичної адаптації тексту.

Недостатня увага до прагматичних чинників у процесі перекладу може спричинити комунікативний збій, непорозуміння між учасниками спілкування та втрату функціонального потенціалу тексту оригіналу. Це зумовлює необхідність ґрунтовного аналізу прагматичних аспектів усного й письмового перекладу з метою визначення їхньої ролі у забезпеченні комунікативної еквівалентності та вироблення ефективних перекладацьких стратегій, адаптованих до конкретних умов міжкультурної взаємодії.

Аналіз досліджень. Проблематика прагматичних аспектів у перекладі є предметом активного наукового дослідження як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Павлик (2020) підкреслює,

що прагматика перекладу спрямована на відтворення не лише смислового змісту оригіналу, а й комунікативної функції висловлювань у цільовій культурі. Автор зазначає, що у процесі перекладу ключову роль відіграє адаптація висловлювань до контексту та мовленнєвої ситуації, що забезпечує досягнення комунікативної адекватності.

Тащенко (2021) розглядає актуальні проблеми теорії та практики перекладу, акцентуючи увагу на різниці між усним та письмовим перекладом у плані прагматичних стратегій. Зокрема, усний переклад передбачає оперативну адаптацію інформації, врахування невербальних сигналів та реакцій аудиторії, тоді як письмовий переклад дає змогу ретельніше опрацьовувати текст і здійснювати прагматичну нормалізацію на письмі.

Острцова та Піддубна (2016) виділяють прагматичну адаптацію як одну з основних функцій перекладацької діяльності, зазначаючи, що вона забезпечує відповідність між мовними засобами оригіналу та комунікативними очікуваннями цільової аудиторії. Аналізуючи усний переклад, Бойко (2024) акцентує увагу на його специфіці як особливого виду комунікації, де критично важливим є моментальний вибір адекватних засобів передачі змісту та намірів мовця, що прямо впливає на успішність комунікації.

Дослідження Голі-Оглу та Ромащенко (2025) підтверджують, що сучасні перекладацькі практики дедалі більше орієнтуються на прагматичну адекватність як основу професійної норми. Автори відзначають, що як усний, так і письмовий переклад потребують уважного аналізу контексту, культурних особливостей та цілей комунікації, що забезпечує ефективну передачу змісту та функцій оригіналу.

Існуючі дослідження демонструють, що прагматичні аспекти перекладу відіграють вирішальну роль у забезпеченні комунікативної адекватності, а розмежування усного та письмового перекладу дозволяє виокремити специфічні стратегії прагматичної адаптації для кожного типу перекладацької діяльності.

Метою статті є комплексний аналіз прагматичних аспектів усного та письмового перекладу, а також визначення їхньої ролі у забезпеченні комунікативної адекватності та функціональної еквівалентності перекладеного тексту в умовах міжкультурної взаємодії. У межах дослідження передбачається з'ясування специфіки реалізації прагматичних чинників у різних видах перекладу, окреслення основних труднощів, пов'язаних з прагматичною адаптацією, та обґрунтування необхідності врахування адресата, комунікативної мети й соціокультурного контексту в перекладацькій діяльності.

Виклад основного матеріалу. Прагматика як галузь лінгвістики зосереджується на вивченні функціонування мови в реальних комунікативних умовах і враховує взаємодію мовних засобів із намірами мовця, характеристиками адресата та конкретним соціокультурним контекстом. У перекладознавстві прагматичний підхід має особливу вагу, оскільки переклад розглядається не лише як передавання семантичного змісту іншою мовою, а як складний процес відтворення комунікативного акту в іншому культурному й мовному середовищі. Перекладач у цьому процесі виступає посередником між двома системами комунікації, що зумовлює необхідність врахування прагматичних чинників для досягнення адекватності перекладу.

Кожне мовленнєве повідомлення має певний прагматичний потенціал, який полягає у здатності впливати на реципієнта, формувати його ставлення до інформації, викликати емоційну реакцію або спонукати до конкретних дій. Саме цей потенціал визначає функціональну спрямованість тексту, його комунікативну мету та очікуваний ефект. У процесі перекладу важливо не лише зберегти зміст повідомлення, а й забезпечити максимально близький прагматичний вплив на адресата перекладу. Відмінності в культурних традиціях, соціальних нормах та мовних стереотипах часто унеможливають буквально відтворення тексту, що змушує перекладача вдаватися до прагматичних трансформацій.

Традиційно прагматичний аспект перекладу розглядається з трьох взаємопов'язаних позицій, кожна з яких відображає різні рівні взаємодії між мовою, перекладачем і комунікативною ситуацією. По-перше, прагматика перекладу аналізується з позиції передання прагматичних значень слів і висловлювань оригіналу, тобто тих додаткових смислів, які виходять за межі їхнього денотативного значення та включають емоційно-експресивні, оцінні, стилістичні й конотативні компоненти. У цьому випадку увага зосереджу-

ється на здатності перекладача розпізнати прагматичну навантаженість мовних одиниць і відтворити її засобами мови перекладу таким чином, щоб зберегти інтенцію мовця та його ставлення до предмета мовлення. Неврахування цих компонентів може призвести до формально точного, але прагматично неадекватного перекладу (Павлик, 2020: 191).

По-друге, прагматика перекладу трактується як прагматична задача конкретного перекладацького акту, що передбачає аналіз перекладу як цілеспрямованої діяльності, зумовленої умовами комунікації. У цьому розумінні переклад постає як процес прийняття рішень, у якому перекладач повинен ураховувати комунікативну мету автора оригіналу, очікування адресата перекладу, жанрові особливості тексту та ситуаційний контекст. Таким чином, прагматичний аспект виходить за межі окремих мовних одиниць і охоплює весь перекладацький процес, у якому кожне трансформаційне рішення має функціональне обґрунтування.

По-третє, у межах прагматичного підходу висувається вимога щодо прагматичної адаптації перекладу з метою забезпечення рівності або максимальної близькості комунікативного ефекту в оригіналі й у перекладі. Оскільки адресати оригінального тексту та перекладу належать до різних культурних і мовних спільнот, досягнення однакового прагматичного впливу часто потребує модифікації змісту, структури або мовних засобів тексту. Прагматична адаптація в цьому випадку спрямована не на формальну еквівалентність, а на функціональну відповідність, що дозволяє перекладу виконувати ту саму комунікативну функцію, що й текст оригіналу, в іншому соціокультурному середовищі.

Основним завданням перекладу є забезпечення повноцінної та ефективної передачі повідомлення оригінального тексту, що на практиці нерідко пов'язано з подоланням труднощів, зумовлених контекстуальною варіативністю значень. У цьому зв'язку особливої ваги набуває прагматичний підхід до перекладу, який дозволяє розглядати мовлення не лише як носій інформації, а як форму цілеспрямованої діяльності. Такий підхід орієнтує дослідника й перекладача на аналіз інтенцій мовця, комунікативних завдань, які він ставить перед собою, а також дій і реакцій, що реалізуються через мовленнєвий акт.

Прагматика дає змогу глибше зрозуміти механізми функціонування значення в конкретному комунікативному середовищі, оскільки розглядає його як багатокомпонентне явище. Значення формується не лише за рахунок вербальних мовних

засобів, а й завдяки невербальним елементам, інтонації, ситуації спілкування, взаєминам між мовцями та ширшому соціокультурному контекстові. У результаті одне й те саме висловлювання може набувати різних інтерпретацій залежно від теми комунікації, комунікативної ролі учасників та їхнього досвіду (Ташенко, 2021: 92).

З огляду на це теоретики перекладу наголошують на тому, що текст оригіналу для перекладача ніколи не є абсолютно однозначним. Процес перекладу завжди пов'язаний з інтерпретацією, у межах якої перекладач спирається на контекст, предметну сферу, фонові знання та уявлення про світ. Саме тому переклад є не механічним відтворенням тексту, а результатом осмислення й вибору найбільш доцільних засобів для передання змісту та комунікативного наміру автора.

З прагматичної точки зору оцінювання якості перекладу повинно ґрунтуватися, по-перше, на зіставленні того, як учасники комунікації – адресати оригіналу та перекладу – сприймають повідомлення, які смисли вони з нього виснують і яких висновків дійдуть у результаті його інтерпретації. По-друге, важливим критерієм є ступінь природності цільового тексту, тобто його відповідність мовним нормам, стилістичним конвенціям і комунікативним очікуванням носіїв мови перекладу. Лише поєднання цих чинників дозволяє говорити про переклад як прагматично адекватний і комунікативно ефективний.

У письмовому перекладі прагматичний аспект реалізується насамперед через орієнтацію на цільову аудиторію. Адресат перекладу може мати інший рівень фонових знань, професійної підготовки або культурної обізнаності, ніж адресат оригіналу. Це зумовлює потребу в прагматичній адаптації тексту, яка може включати пояснення реалій, заміну культурно маркованих елементів, уточнення або, навпаки, опущення інформації, що не є релевантною для нового комунікативного середовища. Особливо це стосується перекладу публіцистичних, рекламних та художніх текстів, де прагматичний ефект часто є важливішим за формальну точність.

Значну роль у письмовому перекладі відіграє також прагматика жанру та стилю. Кожна мова має власні жанрові й стилістичні конвенції, які формують очікування читача. Недотримання цих норм може призвести до зниження комунікативної ефективності перекладу, навіть за умови правильно переданого змісту. Тому перекладач повинен адаптувати текст відповідно до норм мови перекладу, зберігаючи при цьому функціональну спрямованість оригіналу. У наукових і технічних

текстах це означає чіткість, логічність і термінологічну однозначність, тоді як у художньому перекладі першочергового значення набуває відтворення емоційного забарвлення, підтексту та авторської інтенції.

Усний переклад, на відміну від письмового, здійснюється в умовах безпосередньої комунікації та суворих часових обмежень, що значно посилює роль прагматичних чинників. Перекладач змушений швидко реагувати на зміну ситуації спілкування, інтонацію мовця, темп мовлення, невербальні сигнали та реакцію аудиторії. У таких умовах прагматична адекватність перекладу часто досягається шляхом узагальнення, скорочення або перефразування висловлювань, що дозволяє зберегти комунікативний намір мовця навіть за втрати окремих деталей (Бойко, 2024: 54).

Особливу складність становить прагматичний аспект синхронного перекладу, де перекладач працює майже одночасно з мовцем і не має змоги повністю проаналізувати висловлювання. У таких умовах першочерговим завданням стає передавання основної ідеї та прагматичного ефекту повідомлення. Послідовний переклад, хоча й надає більше часу для осмислення, також вимагає від перекладача високого рівня прагматичної компетенції, оскільки необхідно відтворити логіку, переконливість і емоційний вплив ораторського мовлення.

В усному перекладі перекладач часто виконує функцію активного комунікативного посередника, який не лише передає мовлення, а й сприяє налагодженню ефективної міжкультурної взаємодії. Це може проявлятися в пом'якшенні культурно зумовлених висловлювань, адаптації форм ввічливості або уточненні змісту реплік з метою уникнення комунікативного збою. Така роль перекладача підкреслює важливість прагматичної компетенції як складової професійної підготовки.

Прагматичну норму перекладу доцільно розглядати як вимогу забезпечення функціональної та комунікативної значущості перекладеного тексту для конкретної ситуації спілкування. На відміну від інших перекладацьких норм, вона не має універсального характеру і не може вважатися нормою в класичному розумінні, оскільки прагматична надзадача кожного перекладацького акту є унікальною та визначається конкретними умовами комунікації, метою перекладу й очікуваннями адресата. У цьому сенсі прагматична норма має ситуативний характер і не завжди властива перекладу як такому, а формується в межах окремого комунікативного завдання (Острецова, Піддубна, 2016: 44).

Разом із тим трансформація результатів перекладацького процесу з прагматичних міркувань є поши-

реним явищем у перекладацькій практиці, без урахування якого неможлива об'єктивна та повноцінна оцінка якості перекладу. Прагнення реалізувати конкретну прагматичну мету фактично виступає надфункцією, яка підпорядковує собі інші аспекти перекладацької норми, зокрема вимоги еквівалентності, точності та формальної відповідності оригіналу. У таких випадках перекладач свідомо обирає ті трансформації, які дозволяють досягти потрібного комунікативного ефекту, навіть якщо це передбачає відступ від традиційних норм перекладу.

У процесі реалізації прагматичної надзадачі перекладач може відмовитися від максимально можливої семантичної еквівалентності, обмежитися частковим відтворенням змісту оригіналу або змінити жанрову належність тексту відповідно до потреб цільової аудиторії. У певних випадках допустимим стає також свідоме порушення мовних норм або усталеного узусу мови перекладу задля збереження прагматичного ефекту або функціональної спрямованості повідомлення. Такі рішення не слід розглядати як помилки, оскільки вони зумовлені специфікою комунікативної ситуації та спрямовані на досягнення головної мети перекладу.

Прагматичні умови перекладацького акту можуть змусити перекладача повністю або частково відмовитися від традиційного розуміння перекладу як всебічного відтворення оригіналу. У таких випадках переклад може набувати форм переказу, реферату, адаптованого викладу або іншого виду передавання змісту, який не претендує на повну репрезентацію всіх аспектів тексту оригіналу, але забезпечує виконання поставленої прагматичної задачі. Таким чином, прагматична норма перекладу постає як гнучка й динамічна категорія, що визначає доцільність і допустимість перекладацьких рішень у межах конкретного комунікативного акту (Голі-Оглу, Ромащенко, 2025: 175).

Загалом прагматичні аспекти усного та письмового перекладу є визначальними для досягнення комунікативної еквівалентності між оригіналом і перекладом. Успішний переклад передбачає не лише знання мовних систем, а й глибоке розуміння комунікативних цілей, культурних норм і очікувань адресата. Саме здатність перекладача адекватно враховувати прагматичні чинники забезпечує ефективність перекладу як засобу міжкультурної комунікації.

Висновки. Проведений аналіз прагматичних аспектів усного та письмового перекладу засвідчує, що прагматика є одним із ключових чинників, які визначають успішність перекладацької діяльності в сучасному міжкультурному комунікативному просторі. Переклад не може розглядатися

виключно як процес формального відтворення змісту тексту оригіналу іншою мовою, оскільки поза увагою лексико-граматичної еквівалентності залишається комунікативна мета висловлювання та його вплив на адресата. Саме прагматичний вимір забезпечує цілісність перекладу як акту комунікації та дозволяє досягти функціональної відповідності між оригіналом і перекладом.

У результаті дослідження встановлено, що прагматичний потенціал тексту є змінною величиною, яка залежить від соціокультурного контексту, жанрово-стилістичних норм і очікувань цільової аудиторії. У письмовому перекладі це зумовлює необхідність ретельної прагматичної адаптації, спрямованої на збереження комунікативного ефекту тексту за умов різниці фонових знань і культурних кодів. Перекладач у цьому випадку має виступати не лише як мовний транслятор, а як інтерпретатор смислів, здатний модифікувати текст із метою його функціональної доцільності для адресата перекладу.

З'ясовано, що усний переклад характеризується підвищеною залежністю від ситуативних та екстралінгвістичних чинників, зокрема темпу мовлення, інтонації, невербальної поведінки мовця та реакції аудиторії. У таких умовах прагматична адекватність часто досягається шляхом оперативних трансформацій, що передбачають узагальнення, скорочення або перефразування висловлювань. Це свідчить про те, що в усному перекладі пріоритетним є передавання комунікативного наміру мовця та збереження логіки й переконливості повідомлення, навіть за умови часткової втрати формальних елементів оригіналу.

Порівняльний аналіз усного та письмового перекладу дозволяє дійти висновку, що, попри спільну прагматичну основу, ці види перекладу реалізують її по-різному залежно від умов комунікації. Якщо у письмовому перекладі прагматична адаптація має переважно планований і контрольований характер, то в усному перекладі вона є ситуативною та імпровізаційною. Це вимагає від перекладача високого рівня прагматичної компетенції, комунікативної гнучкості та здатності швидко приймати рішення.

Урахування прагматичних аспектів усного та письмового перекладу є необхідною умовою досягнення комунікативної еквівалентності та ефективної міжкультурної взаємодії. Отримані результати підтверджують доцільність подальших досліджень у цьому напрямі, зокрема зосереджених на розробці практичних рекомендацій для перекладачів та вдосконаленні методики підготовки фахівців з урахуванням прагматичного виміру перекладацької діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойко Я. В. Усний переклад як особливий вид комунікації. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 74, № 35. С. 52–57.
2. Голі-Оглу Т.В, Ромащенко Л.І. Прагматичні проблеми перекладу: сучасний стан і перспективи. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Т. 1, № 39. С. 173–177. URL: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.1.29>
3. Острецова І.В Піддубна Л.М. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2016. 58 с.
4. Павлик О. Прагматичні аспекти в перекладі. *Humanities science current issues*. 2020. Т. 2, № 31. С. 191–196. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/31.213877>
5. Тащенко Г. В. Актуальні проблеми теорії та практики перекладу: конспект лекцій для студентів освіт.-кваліфікац. рів. «Бакалавр» ф-ту інозем. мов. Харків: друк. «Мадрид», 2021. 168 с.

REFERENCES

1. Boiko Ya. V. (2024) Usnyi pereklad yak osoblyvyi vyd komunikatsii. [Oral translation as a special type of communication] *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka*. T. 74, № 35. S. 52–57. [in Ukrainian].
2. Holi-Ohlu T. V., Romashchenko L. I. (2025) Pragmatychni problemy perekladu: suchasnyi stan i perspektyvy. [Pragmatic problems of translation: current state and prospects] *Zakarpatski filolohichni studii*. T. 1, № 39. S. 173–177. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.39.1.29> [in Ukrainian].
3. Ostretsova I. V., Pidubna L. M. (2016) Vstup do perekladoznavstva: konspekt leksii. [Introduction to translation studies: lecture notes] Dnipropetrovsk: NMetAU. 58 s. [in Ukrainian].
4. Pavlyk O. (2020) Prahmatychni aspekty v perekladi. [Pragmatic aspects in translation] *Humanities science current issues*. T. 2, № 31. S. 191–196. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/31.213877> [in Ukrainian].
5. Tashchenko H. V. (2021) Aktualni problemy teorii ta praktyky perekladu: konspekt leksii dlia studentiv osvit.-kv. riv. “Bakalavr” f-tu inozem. mov. [Actual problems of translation theory and practice: lecture notes for the Bachelor’s students of the Faculty of Foreign Languages] Kharkiv: druk. “Madrid”. 168 s. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 23.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.03.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

